II

*(Aktai, priimti remiantis EB ir (arba) Euratomo steigimo sutartimis, kurių skelbti neprivaloma)*

SPRENDIMAI

# KOMISIJA

## KOMISIJOS SPRENDIMAS

**2008 m. gruodžio 10 d.**

**dėl valstybės pagalbos C 52/2006 (ex NN 73/06, ex N 340/06), kurią Lenkija iš dalies suteikė *Odlewnia Żeliwa ŚREM S.A.***

*(pranešta dokumentu Nr. C(2008) 7049)*

**(Tekstas autentiškas tik lenkų kalba)**

**(Tekstas svarbus EEE)**

(2009/523/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač jos 88 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

paprašiusi suinteresuotųjų šalių pateikti savo pastabas pagal pirmiau nurodytų straipsnių nuostatas,

kadangi:

### I. PROCEDŪRA

(1) 2006 m. birželio 1 d. Lenkija pranešė apie restruktūrizavimo priemones, skirtas *Odlewnia Żeliwa ŚREM S.A.* (toliau – *ŚREM*); daugiausia tai buvo viešųjų teisinių įsipareigojimų apmokėjimo išdėstymas dalimis. Nustatyta, kad kai kurios pagalbos priemonės buvo skirtos jau po Lenkijos įstojimo į ES be Komisijos sutikimo. Todėl jos laikomos neteisėta pagalba.

(2) 2006 m. gruodžio 6 d. raštu Komisija pranešė Lenkijai apie savo sprendimą pradėti procedūrą, nustatytą EB sutarties 88 straipsnio 2 dalyje, dėl siūlomų pagalbos priemonių.

(3) Komisijos sprendimas pradėti procedūrą, nustatytą EB sutarties 88 straipsnio 2 dalyje, paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Komisija paprašė suinteresuotųjų šalių teikti savo pastabas dėl siūlomų pagalbos priemonių.

(4) 2007 m. sausio 31 d. Lenkijos valdžios institucijos pateikė savo pastabas dėl pradėtos procedūros. Komisija negavo jokių trečiųjų šalių pastabų.

(5) 2008 m. balandžio 15 d. Komisija paprašė Lenkijos pateikti papildomos informacijos.

(6) Lenkija atsakė 2008 m. balandžio 30 d., pranešdama Komisijai apie tai, kad atšaukia planuojamas pagalbos priemones. Tačiau Komisija negalėjo to laikyti atšaukimu pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/99 [1] 8 straipsnį, nes pirmiau atidėtas skolos grąžinimas pagalbos gavėjai turėjo faktinės įtakos, suteikdamas pagalbos gavėjos įmonei gana didelių privalumų palyginti su kitomis įmonėmis, kurios laiku apmokėjo savo viešuosius teisinius įsipareigojimus.

[1] OL L 83, 1999 3 27, p. 1.

II. **PAGALBOS GAVĖJOS IR RESTRUKTŪRIZAVIMO APRAŠYMAS**

*Pagalbos gavėja*

(7) *ŚREM* pradėjo gamybinę veiklą 1968 m. Bendrovė daugiausia gamina ketaus liejinius laivų statybos pramonei. Bendrovės privatizavimo procesas prasidėjo 1999 m., Valstybės iždui pardavus 85 % bendrovės akcijų, kurias įsigijo *CENTROZAP* (44,9 %), *BANK PEKAO* (25,1 %) ir darbuotojai (15 %). Viena iš priežasčių, sukėlusių sunkumų pagalbos gavėjai, buvo sunki pagrindinio akcininko *CENTROZAP*, tam tikru metu turėjusio 71,4 % *ŚREM* akcijų, finansinė padėtis. Dabar *ŚREM* savininkė yra įmonė *PIOMA-ODLEWNIA*, turinti 85,1 % akcijų. Lenkijos valdžios institucijų teigimu, *ŚREM* užima 6–8 % Lenkijos ketaus liejinių rinkos. Ji veikia regione, kuriam gali būti skiriama regioninė pagalba pagal EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies a punktą.

*Valstybės procedūra*

(8) *ŚREM* restruktūrizavimo procesas prasidėjo 2003 m. Buvo parengtas pirmasis restruktūrizavimo planas, kurį Pramonės plėtros agentūros (*Agencja Rozwoju Przemysłu*, toliau – ARP) pirmininkas patvirtino 2004 m.

(9) Kaip matyti iš Lenkijos valdžios institucijų pateiktos informacijos, *ŚREM* norėjo pasinaudoti galimybėmis, kurias suteikė pakeistas 2002 m. spalio 30 d. valstybės pagalbos verslo įmonėms, turinčioms ypatingą reikšmę darbo rinkai, įstatymas, kuriame buvo numatytos didesnės galimybės nurašyti skolas valstybei (5a skyrius), tačiau bendrovėms nustatyti papildomi reikalavimai, kaip antai: suderinti ir perleisti nepriklausomam operatoriui nuosavybės į dalį turto teises. Operatoriaus funkcijas gali vykdyti tik bendrovė, kurios visos akcijos (100 %) priklauso ARP arba Valstybės iždui. Lėšomis, gautomis operatoriui pardavus turtą, turėjo būti apmokėta bent jau dalis nurašytų restruktūrizuojamos įmonės visuomeninių teisinių įsipareigojimų, o kiti įsipareigojimai turėjo būti nurašyti pasibaigus restruktūrizavimo procesui. Terminas, per kurį restruktūrizavimo procesas turėjo būti užbaigtas pagal minėto įstatymo 5a straipsnį, suėjo 2006 m. kovo 19 d., operatorius turto nepardavė. Be to, 2006 m. birželio 27 d. ARP pirmininkas priėmė sprendimą užbaigti bendrovės restruktūrizavimo procesą, nurodydamas, kad *ŚREM* tapo rentabili ir visiškam restruktūrizavimo užbaigimui reikalingas tik Komisijos sutikimas, kad bendrovė savo skolas valstybei galėtų sumokėti dalimis. Nesėkmingai pasibaigus procesui pagal 5a straipsnį bendrovė paprašė penkių valstybinių kreditorių atidėti skolų valstybei mokėjimą pagal visuotinai taikomas mokesčių įstatymų nuostatas, nors kreditoriams jos buvo ne tokios palankios kaip 5a skyriuje nustatyti teisiniai sprendimai.

*Restruktūrizavimas*

(10) Lenkijos institucijų duomenimis, restruktūrizavimo išlaidos yra 43,6 mln. PLN. Finansinės restruktūrizavimo išlaidos sudaro apie 75 % bendrųjų restruktūrizavimo išlaidų. Likusi suma yra daugiausia išlaidos, susijusios su bendrovės infrastruktūros modernizavimu.

(11) Restruktūrizavimo plane dėmesys pirmiausia skiriamas gamyklos modernizavimui ir investicijoms, kuriomis siekiama pagerinti bendrovės valdymo kokybę (pavyzdžiui, įdiegti SAP R/3 kompiuterinę sistemą kaip pagrindinę *ŚREM* informacinių technologijų priemonę).

(12) Antra, didelę restruktūrizavimo dalį sudaro finansinis restruktūrizavimas, t. y. skolų valstybei mokėjimas dalimis ir nurašymai. Be to, pagal restruktūrizavimo susitarimą su kreditoriais, sudarytą 2005 m. gegužės 17 d., susitarta nurašyti dalį visuomeninių teisinių įsipareigojimų – už 1,4 mln. PLN sumą.

(13) Trečia, bendrovė sumažino darbuotojų skaičių nuo 1 776 2002 m. iki 1 457 2005 m. ir neplanavo tolesnių restruktūrizavimo veiksmų, susijusių su darbuotojų skaičiumi. Tačiau Lenkijos valdžios institucijos teigė, kad dėl tam tikrais laikotarpiais netaikytų Profesinės kolektyvinės darbo sutarties (*Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy*, ZUZP) nuostatų sumažėjo darbuotojų išmokų išlaidos, nes bendrovė laikinai buvo atleista nuo įmokų į Įmonės socialinių išmokų fondą mokėjimo.

(14) Turtas buvo restruktūrizuotas išnuomojus gamybai nenaudojamą ilgalaikį materialųjį turtą – viešbutį (poilsio centrą Ostroviečne) ir kitus objektus, už kurių nuomą gauta bendra 0,4 mln. PLN suma. Be to, numatoma parduoti turto už maždaug 2,6 mln. PLN, tačiau galutinio sprendimo dar nėra.

(15) Komisija, prieš pradėdama procedūrą, nustatytą EB sutarties 88 straipsnio 2 dalyje, gavo pranešimą, kad bendrovė nuo 2003 m. ieško naujo investuotojo, o Lenkijos institucijos pabrėžė bendrovės privatizavimo svarbą ilgalaikiam jos gyvybingumui. Lenkijos institucijos pranešė Komisijai, kad tas tikslas buvo pasiektas, nes 85,1 % bendrovės akcijų parduota privačiai įmonei PIOMA-ODLEWNIA.

(16) *ŚREM* apribojo gamybos pajėgumus nuo 57 tūkst. tonų iki 55 tūkst. tonų ketaus liejinių per metus ir neketina toliau jų mažinti, teigdama, kad toks sumažinimas keltų pavojų bendrovės gyvybingumui. Lenkijos valdžios institucijos pasiūlė dvi alternatyvias kompensuojamąsias priemones. Pirma, įmonė 50 % sumažintų pramoninei armatūrai skirtų ketaus liejinių gamybą (nuo maždaug 11 tūkst. tonų iki 5,5 tūkst. tonų). Antra, Lenkija pranešė, kad *ŚREM* nutrauks vėjo jėgainėms skirtų liejinių gamybą.

III. **SPRENDIMAS PRADĖTI PROCEDŪRĄ, NUSTATYTĄ EB SUTARTIES 88 STRAIPSNIO 2 DALYJE**

(17) Komisija nusprendė pradėti oficialią tyrimo procedūrą, atsižvelgdama į abejotiną restruktūrizavimo pagalbos suderinamumą su bendrąja rinka. Abejonės buvo paremtos keturiomis prielaidomis.

(18) Pirma, Komisijai kilo abejonių, ar *ŚREM* galėjo būti laikoma sunkumus patiriančia įmone pagal Bendrijos gaires dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti ([1]) (2004 m. gairės), ir todėl, ar jai galėjo būti skirta restruktūrizavimo pagalba, nes 2005 m. *ŚREM* gavo 3,9 mln. PLN grynojo pelno.

(19) Antra, Komisijai kilo abejonių dėl to, ar restruktūrizavimo planas galėjo padėti pagalbos gavėjai atkurti ilgalaikį gyvybingumą, nes panašu, kad jame didžiausias dėmesys buvo skirtas įsiskolinimui tvarkyti ir veiklos išlaidoms padengti, o įmonė atkakliai ieškojo privataus investuotojo.

(20) Trečia, Komisija turėjo abejonių, ar pagalba buvo apribota iki būtino minimumo ir ar savasis įnašas buvo reikšmingas ir didžiausias galimas įnašas, juo labiau, kad Lenkijos institucijos nepateikė jokių konkrečių privatizavimo planų, kuriuose savasis įnašas būtų gerokai padidintas.

(21) Galiausiai, Komisijai kilo abejonių dėl kompensuojamųjų priemonių, nes Lenkija nenurodė, kad gamybos sumažinimas, apie kurį kalbama 16 punkte, iš tiesų buvo kompensuojamoji priemonė, ir tai įvyko ne dėl išorinių priežasčių, pavyzdžiui, dėl to, kad sumažėjo paklausa arba bendrovė negalėjo konkuruoti rinkose, kuriose veikė.

IV. **ŠALIŲ PASTABOS**

(22) Komisija gavo tik Lenkijos pastabas.

**Lenkijos valdžios institucijų pastabos**

*Pakeitimai valstybės pagalbos priemonių srityje*

(23) Lenkijos valdžios institucijos pranešė Komisijai apie tam tikrus pagalbos, skirtos po įstojimo į ES, pakeitimus, tad dabar ta pagalba turėtų būti 24,2 mln. PLN. Toliau lentelėje pateikiama apibendrinta restruktūrizavimo pagalbos, kurią valstybė suteikė ir planavo suteikti *ŚREM*, suvestinė, parengta pagal informaciją, kurią Lenkijos valdžios institucijos nurodė pateikdamos pastabas dėl pradėtos oficialios tyrimo procedūros.

(24) Bendra valstybės pagalbos nominalioji vertė yra 43,6 mln. PLN. Šios priemonės apima valstybės garantiją, lengvatinėmis sąlygomis suteiktą paskolą, tiesiogines subsidijas ir skolų valstybei atidėjimus bei nurašymus. Išsamiai valstybės pagalbos priemonės aprašytos toliau pateikiamoje lentelėje (pagalbos sudedamosios dalys pagal Lenkijos valdžios institucijų pateiktą informaciją).

*1 lentelė*

**Suteikta valstybės pagalba**

| A | B | C | D | E | F |
|---|---|---|---|---|---|
| Nr. | Numanoma sutarties sudarymo arba sprendimo priėmimo data | Institucija, suteikusi pagalbą | Pagalbos pobūdis | Nominalioji vertė (PLN) | Pagalbos suma (PLN) |
| Valstybės pagalba, suteikta prieš įstojimą į ES, kuri nebuvo taikoma po įstojimo | | | | | |
| 1 | 2004 03 19 | Śremo miesto burmistras | Nekilnojamojo turto mokesčių įsiskolinimų nurašymas (kartu su palūkanomis) už laikotarpį nuo 2002 03 01 iki 2002 06 30 | 738 748,02 | 738 748,02 |
| 2 | 2004 03 19 | Śremo miesto burmistras | Mokesčių skolų nurašymas | 500 000,00 | 500 000,00 |
| 3 | 2004 04 23 | ARP | Paskola | 4 000 000,00 | 4 000 000,00 |
| 4 | 2004 04 28 | ARP | Kredito garantija | 14 000 000,00 | 14 000 000,00 |
| 5 | 2004 04 30 | Śremo miesto burmistras | Palūkanų už mokesčių skolas nurašymas | 200 353,90 | 200 353,90 |
| | | | Iš viso | 19 439 101,92 | 19 439 101,92 |

([1]) OL C 244, 2004 10 1, p. 2.

| A | B | C | D | E | F |
|---|---|---|---|---|---|
| Nr. | Numanoma sutarties sudarymo arba sprendimo priėmimo data | Institucija, suteikusi pagalbą | Pagalbos pobūdis | Nominalioji vertė (PLN) | Pagalbos suma (PLN) |
| Valstybės pagalba, suteikta po įstojimo į ES | | | | | |
| 6 | 2004 05 20 | Mokslo ir informatizacijos ministerija | Dotacija | 435 000,00 | 352 350,00 |
| 7 | 2005 05 09 | ZUS (socialinio draudimo institucija) | Socialinio draudimo įmokų (kartu su palūkanomis) mokėjimas dalimis | 5 385 415,31 | 134 585,81 |
| 8 | 2005 10 17 | Vaivadijos valdyba | Mokėjimo termino atidėjimas | 855 438,78 | 105 369,44 |
| 9 | 2007 m. II ketvirtis | Vaivadijos valdyba | Aplinkos mokesčių, mokėtinų iki 2003 06 30, mokėjimas dalimis | 1 272 657,45 | 247 003,92 |
| 10 | 2007 m. II ketvirtis | Vaivadijos valdyba | Palūkanų už aplinkos mokesčius (žr. pirmesnę poziciją) mokėjimas dalimis | 692 185,03 | 126 365,78 |
| 11 | 2007 m. II ketvirtis | Vaivadijos valdyba | Aplinkos mokesčių, mokėtinų iki 2003 06 30, mokėjimas dalimis | 422 946,34 | 51 018,68 |
| 12 | 2007 m. II ketvirtis | Vaivadijos valdyba | Palūkanų už aplinkos mokesčius (žr. pirmesnę poziciją) mokėjimas dalimis | 274 950,10 | 33 167,04 |
| 13 | 2007 m. II ketvirtis | Valstybinis neįgaliųjų reabilitacijos fondas (PFRON) | Įmokų, mokėtinų į Valstybinį neįgaliųjų reabilitacijos fondą (PFRON) iki 2003 06 30, mokėjimas dalimis | 803 221,50 | 148 274,11 |
| 14 | 2007 m. II ketvirtis | Valstybinis neįgaliųjų reabilitacijos fondas (PFRON) | Palūkanų už įmokas, mokėtinas į Valstybinį neįgaliųjų reabilitacijos fondą (PFRON) iki 2003 06 30, nurašymas | 421 085,20 | 421 085,20 |
| 15 | 2007 m. II ketvirtis | Valstybinis neįgaliųjų reabilitacijos fondas (PFRON) | Įmokų, mokėtinų į Valstybinį neįgaliųjų reabilitacijos fondą (PFRON) už laikotarpį nuo 2003 m. liepos mėn. iki 2004 m. sausio mėn., mokėjimas dalimis | 479 156,60 | 155 721,64 |

| A | B | C | D | E | F |
|---|---|---|---|---|---|
| Nr. | Numanoma sutarties sudarymo arba sprendimo priėmimo data | Institucija, suteikusi pagalbą | Pagalbos pobūdis | Nominalioji vertė (PLN) | Pagalbos suma (PLN) |
| 16 | 2007 m. II ketvirtis | Valstybinis neįgaliųjų reabilitacijos fondas (PFRON) | Palūkanų už įmokas, mokėtinas į Valstybinį neįgaliųjų reabilitacijos fondą (PFRON) laikotarpiu nuo 2003 m. liepos mėn. iki 2004 m. sausio mėn., nurašymas | 38 392,87 | 38 392,87 |
| 17 | 2007 m. II ketvirtis | Apskrities seniūnija | Mokesčių, mokėtinų už teisę į ilgalaikį žemės naudojamą iki 2003 06 30, mokėjimas dalimis | 263 496,00 | 34 701,67 |
| 18 | 2007 m. II ketvirtis | Apskrities seniūnija | Palūkanų už mokesčius, mokėtinus už teisę į ilgalaikį žemės naudojamą iki 2003 06 30 (žr. pirmesnę poziciją), nurašymas | 137 890,00 | 18 159,78 |
| 19 | 2007 m. II ketvirtis | Socialinio draudimo institucija (ZUS) | Valstybinio draudimo įmokų, mokėtinų už laikotarpį iki 2003 06 30, mokėjimas dalimis | 4 077 498,51 | 46 619,38 |
| 20 | 2007 m. II ketvirtis | Socialinio draudimo institucija (ZUS) | Palūkanų už valstybinio draudimo įmokas, mokėtinas už laikotarpį iki 2003 06 30 mokesčius (žr. pirmesnę poziciją), mokėjimas dalimis | 2 306 780,00 | 26 341,18 |
| 21 | 2007 m. II ketvirtis | Socialinio draudimo institucija (ZUS) | Įmokų į Darbo užmokesčio garantijų fondą (*Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych*), mokėtinų už laikotarpį iki 2003 06 30, mokėjimas dalimis | 1 275 873,09 | 28 618,42 |
| 22 | 2007 m. II ketvirtis | Socialinio draudimo institucija (ZUS) | Palūkanų už įmokas į Darbo užmokesčio garantijų fondą (*Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych*) (žr. pirmesnę poziciją), mokėjimas dalimis | 727 023,00 | 16 296,744 |
| 23 | 2007 m. II ketvirtis | Socialinio draudimo institucija (ZUS) | Valstybinio draudimo įmokų, mokėtinų už laikotarpį iki 2003 06 30, mokėjimas dalimis | 2 085 480,55 | 29 309,94 |

| A | B | C | D | E | F |
|---|---|---|---|---|---|
| Nr. | Numanoma sutarties sudarymo arba sprendimo priėmimo data | Institucija, suteikusi pagalbą | Pagalbos pobūdis | Nominalioji vertė (PLN) | Pagalbos suma (PLN) |
| 24 | 2007 m. II ketvirtis | Socialinio draudimo institucija (ZUS) | Palūkanų už valstybinio draudimo įmokas, mokėtinas už laikotarpį iki 2003 06 30 mokesčius (žr. pirmesnę poziciją), mokėjimas dalimis | 1 100 260,00 | 15 463,36 |
| 25 | 2007 m. II ketvirtis | Socialinio draudimo institucija (ZUS) | Valstybinio draudimo įmokų, mokėtinų už laikotarpį iki 2003 06 30, įsiskolinimų išieškojimo išlaidų nurašymas | 641 593,80 | 641 593,80 |
| 26 | 2007 m. II ketvirtis | Nacionalinis aplinkos apsaugos ir vandens ūkio fondas) | Subsidija | 470 000,00 | 470 000,00 |
| | | | Valstybės pagalba, suteikta po įstojimo į ES | 24 166 344,12 | 3 140 438,76 |
| | | | Visa skirtos ir planuotos valstybės pagalbos vertė | 43 605 446,04 | 22 579 540,68 |

*Kiti dalykai, kuriuos Lenkija nurodė pastabose, pateiktose dėl pradėtos tyrimo procedūros*

(25) Pirma, kalbėdamos apie bendrovės gyvybingumą, Lenkijos valdžios institucijos teigė, kad restruktūrizavimas užbaigtas sėkmingai, nes *ŚREM* rado privatų strateginį investuotoją, kuris įmokės reikiamą kapitalą ir bendrovė galės susigrąžinti patikimos įmonės vardą rinkoje.

(26) Be to, Lenkijos institucijos pabrėžė, kad bendrovė ėmėsi įvairinti gamybą, orientuodama ją į pažangesnius gaminius, turinčius didesnę pridėtinę vertę. Imtis ketaus liejinių, sveriančių daugiau kaip 300 kg, gamybos buvo tinkamas sumanymas, nes dauguma konkurentų nutraukė gamybą šiame rinkos segmente, todėl *ŚREM* galėjo pradėti veiklą jame.

(27) Lenkijos valdžios institucijos patvirtino, kad bendrovė nebeturi sunkumų dėl likvidumo ir laiku atsiskaito pagal visus esamus įsipareigojimus.

(28) Antra, Lenkijos valdžios institucijos pateikė argumentus, tikindamos, kad *ŚREM* galima laikyti „sunkumų patiriančia įmone“, atitinkančia 2004 m. gairėse pateiktą apibrėžtį, ir dėl to ji gali gauti restruktūrizavimo pagalbą. Lenkijos institucijos teigė, kad restruktūrizavimo laikotarpis prasidėjo 2003 r., kai bendrovės padėtis be abejonių buvo sunki. O 3,9 mln. PLN grynąjį pelną, kurį *ŚREM* gavo 2005 m., galima laikyti ženklu, kad vykstant restruktūrizavimo procesui atkurtas įmonės gyvybingumas.

(29) Trečia, Lenkija pateikė tolesnę informaciją apie savąjį įnašą į visas restruktūrizavimo išlaidas.

(30) Lenkijos valdžios institucijų teigimu, pagalbos gavėja į restruktūrizavimo išlaidas įdėjo reikšmingą savąjį įnašą. Restruktūrizavimo išlaidos yra 43,6 mln. PLN; restruktūrizavimo finansavimo šaltinius, laikytinus savuoju įnašu į restruktūrizavimo išlaidas, galima įvertinti 23,7 mln. PLN. Tie šaltiniai yra privataus investuotojo įmokėtas kapitalas (16 mln. PLN), pajamos, gautos pardavus arba išnuomojus ilgalaikio materialiojo turto dalis (0,4 mln. PLN), taip pat lėšos, gautos tam tikrais laikotarpiais netaikant Profesinės kolektyvinės darbo sutarties (*Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy*, ZUZP) nuostatų (7,3 mln. PLN). Dėl pastarojo dalyko Lenkijos institucijos mano, taip sumažinamos išmokų darbuotojams išlaidos, nes bendrovė laikinai buvo atleista nuo įmokų į Įmonės socialinių išmokų fondą mokėjimo. Šį fondą savanoriškai sudaro *ŚREM* ir jos profesinės sąjungos, pagal teisės nuostatas tokio fondo kurti neprivaloma. Tad visuomeninės lėšos nenaudojamos. Nustatyta, kad sprendimas buvo priimtas susitarus su profesinėmis sąjungomis, kurios sutiko skirti dalį darbuotojų išmokų restruktūrizavimui paremti. Todėl šią priemonę galima laikyti savuoju įnašu.

(31) Lenkijos valdžios institucijos dar kartą išsakė savo poziciją, teigdamos, kad ir kitos priemonės yra savasis įnašas į restruktūrizavimo išlaidas; tai:

— visuomeninių teisinių įsipareigojimų, kurių dydis yra 2 mln. PLN., nurašymas ir mokėjimas dalimis pagal restruktūrizavimo susitarimą, sudarytą su bendrovės kreditoriais,

— prekybos kreditai, kuriuos suteikė tiekėjai, parduodantys *ŚREM* medžiagas ir teikiantys paslaugas, su ilgesniu negu paprastai sąskaitų faktūrų apmokėjimo terminu, – Lenkijos valdžios institucijų vertinimu tai 2,5 mln. PLN suma,

— kontrahentų mokėtinos sumos, iš viso 9 mln. PLN (priemonė įgyvendinama sutrumpinant laiką, per kurį kontrahentai turi sumokėti mokėtinas sumas).

(32) Galiausiai Lenkijos valdžios institucijos nesutiko, kad nebuvo laikytasi reikalavimų dėl konkurencijos iškraipymo vengimo, nes bendrovė sumažino ketaus liejinių, skirtų pramoninei armatūrai, gamybą 50 % (nuo maždaug 11 tūkst. tonų iki 5,5 tūkst. tonų). Tinkama kompensuojamąja priemone turėtų būti laikomas ir ketaus liejinių, skirtų vėjo jėgainėms, gamybos nutraukimas.

(33) Lenkijos valdžios institucijos argumentuoja, kad paklausa abiejose gamybos šakose pastaraisiais metais didėja, ir reikia tikėtis, kad tokia tendencija išliks ir ateityje. Taip pat Lenkijos institucijos nurodė, kad *ŚREM* turimos techninės galimybės leidžia gaminti produkciją tokiais kiekiais kaip ir prieš restruktūrizavimą, tačiau bendrovė įsipareigojo apriboti pramoninei armatūrai skirtų ketaus liejinių gamybą ir visiškai nutraukti ketaus liejinių, skirtų vėjo jėgainėms, gamybą. Todėl, Lenkijos valdžios institucijų teigimu, šiuos veiksmus galima laikyti kompensuojamosiomis priemonėmis.

## PAGALBOS PRIEMONIŲ VERTINIMAS

### ŚREM galutinio produkto apibrėžimas

(34) Komisija turėjo patikrinti, ar *ŚREM* galutinis produktas priklausė plieno sektoriui, nes pagal Komisijos komunikatą dėl plieno sektoriaus įmonių sanavimo ir restruktūrizavimo pagalbos bei jų uždarymo [1] „Komisija mano, kad sunkumų patiriančių plieno sektoriaus įmonių sanavimo ir restruktūrizavimo pagalba pagal Daugiasektorinės programos B priede pateiktą apibrėžtį yra nesuderinama su bendrąja rinka“.

(35) Daugiasektorinės pagalbos dideliems investicijų projektams regionuose B priede [2] (daugiasektorinės programos taisyklėse), galiojusiose pagalbos suteikimo metu, yra nuoroda į Kombinuotosios nomenklatūros [3] (KN) kodą, taikytiną gaminiams, kurie laikomi plienu. Tokie gaminiai išvardyti dviejuose KN skyriuose, t. y. 72 skyriuje, kuriame yra gaminių pozicija „ketus ir plienas“, bei 73 skyriuje, kuriame yra pozicija „ketaus arba plieno gaminiai“.

(36) Pagal daugiasektorinės programos B priedą plienu laikomi tokie ketaus ir plieno gaminiai:

— hermetiškos pertvaros,

— geležinkelio bėgiai ir pabėgiai,

— vamzdžiai ir vamzdiniai kanalai ir tuščiaviduriai besiūliai profiliai,

— suvirinti vamzdžiai ir vamzdiniai kanalai, kurių išorinis skersmuo didesnis kaip 406,4 mm, pagaminti iš ketaus arba plieno.

(37) Kaip matyti iš Lenkijos valdžios institucijų pateiktos informacijos, *ŚREM* negamina nė vieno iš pirmiau išvardytų gaminių. Be to, ji negamina ir nė vieno gaminio iš tų, kurie išvardyti 72 skyriaus pozicijoje „ketus ir plienas“, tačiau naudoja tuos gaminius, pavyzdžiui, ketų, kaip medžiagą savosios gamybos tikslams.

(38) *ŚREM* gamina specialiuosius, pažangius galutinius produktus, kurie KN pažymėti kodu 7325, pozicija „kiti lietiniai gaminiai ir ketaus arba plieno“, kartu su atitinkamais smulkesniais kodas, pavyzdžiui, 7325 10 – „– iš nekaliojo ketaus“ ir 7325 99 10 – „– – – iš nekaliojo ketaus“.

(39) Pagal daugiasektorinės programos taisyklių B priedą nurodyti gaminiai iš ketaus ir plieno nelaikomi plienu.

(40) Apibendrinant reikia konstatuoti, kad restruktūrizavimo pagalba *ŚREM* nėra draudžiama *a priori*, o tos pagalbos suderinamumą su bendrąja rinka turi nustatyti Komisija pagal galiojančias 2004 m. gaires.

### Komisijos kompetencija

(41) Kadangi dalis šių pagalbos priemonių suteiktos prieš Lenkijai įstojant į Europos Sąjungą, t. y. iki 2004 m. gegužės 1 d., Komisija pirmiausiai turi nustatyti, ar veiksmai minimų pagalbos priemonių atžvilgiu priklauso jos kompetencijai.

(42) Pagalbos priemonių, kurios suteiktos prieš įstojant į ES ir po įstojimo nebetaikomos, Komisija negali vertinti remdamasi vadinamąja pereinamojo mechanizmo procedūra, nustatyta Stojimo sutarties IV priedo 3 punkte, nei procedūromis, nustatytomis EB sutarties 88 straipsnyje. Nei Stojimo sutartyje, nei EB sutartyje nereikalaujama, kad Komisija vertintų tas pagalbos priemones, ir Komisijai nesuteikti įgaliojimai jas vertinti.

[1] OL C 70, 2002 3 19, p. 21.
[2] OL C 70, 2002 3 19, p. 8.
[3] OL L 279, 2001 10 23, p. 1.

(43) Tačiau pagalbos priemonės, suteiktos po įstojimo į ES, būtų naujos pagalbos priemonės ir priklausytų Komisijos kompetencijai pagal procedūrą, nustatytą EB sutarties 88 straipsnyje. Norint nustatyti laiką, kada ta pagalbos priemonė buvo suteikta, tinkamas kriterijus yra teisiškai saistantis dokumentas, pagal kurį kompetentinga valstybės institucija įsipareigoja suteikti pagalbą ([1]).

(44) Individualios pagalbos priemonės netaikomos po įstojimo į ES, jeigu tikslios išlaidos valstybei buvo žinomos pagalbos skyrimo dieną.

(45) Remdamasi Lenkijos valdžios institucijų suteikta informacija, Komisija galėjo nustatyti, kurios pagalbos priemonės buvo suteiktos prieš įstojimą į ES ir nebuvo taikomos po įstojimo. Tos priemonės nurodytos 1 lentelės pirmojoje dalyje, o nustatytas jų dydis yra 19,4 mln. PLN. Dėl pagalbos priemonių nustatyta, kad jos nebuvo suteiktos prieš įstojimą į ES. Dėl to 24,2 mln. PLN vertės pagalbos priemonės laikytinos priemonėmis, suteiktomis po įstojimo į ES, kaip paaiškinta 23 punkte.

## VALSTYBĖS PAGALBA PAGAL EB SUTARTIES 87 STRAIPSNIO 1 DALĮ

(46) EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su bendrąja rinka, kai ji daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.

(47) Valstybės garantija, paskola, dotacijos, skolų valstybei nurašymai ir atidėjimai, taip pat visuomeninių teisinių įsipareigojimų apmokėjimo išdėstymas dalimis sietinas su valstybinių išteklių naudojimu. Be to, įmonė taip gauna naudos, nes sumažėja jos patiriamos išlaidos. *ŚREM*, kaip sunkumų patirianti bendrovė, nebūtų gavusi tokio finansavimo rinkoje panašiomis sąlygomis. Todėl tokia nauda iškraipo konkurenciją.

(48) Valstybės iždas buvo pasirengęs atsisakyti pajamų, gaunamų iš mokesčių, aplinkos mokesčių, ir suteikti subsidijas bei garantijas – sudaryti įmonei sąlygas, palankesnes negu konkurencijos sąlygos. Nėra įrodymų, patvirtinančių, kad Lenkijos valdžios institucijos veikė kaip privatus kreditorius, o valstybės pagalbos buvimą Lenkijos valdžios institucijos pripažino pranešime apie minėtos pagalbos suteikimą.

(49) Pagalbos gavėja veikia ketaus liejinių rinkoje ir savo gaminius eksportuoja į kitas ES valstybes nares. Taigi tenkinamas kriterijus dėl poveikio Bendrijos vidaus prekybai.

([1]) Pirmosios instancijos teismo 2004 m. sausio 14 d. sprendimas byloje T-109/01 *„Fleuren Compost" prieš Komisiją*, ECR II-127, 74 motyvas.

(50) Todėl priemonės, kurios nebuvo skirtos prieš įstojant į ES ir yra nauja pagalba, buvo pripažintos valstybės pagalba pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį. Lenkijos institucijos to neginčijo.

## Pagalbos suderinamumas su bendrąja rinka: išimtys, nustatytos EB sutarties 87 straipsnio 3 dalyje

(51) EB sutarties 87 straipsnio 2 dalyje numatytos išimtys šiuo atveju netaikomos. Jeigu kalbama apie išimtį pagal EB sutarties 87 straipsnio 3 dalį, kadangi pagrindinis pagalbos tikslas – atkurti sunkumus patiriančios įmonės ilgalaikį gyvybingumą, gali būti taikoma tik išimtis pagal EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą, kuriuo leidžiama teikti valstybės pagalbą tam tikrų ekonominės veiklos rūšių plėtrai skatinti, jei tokia pagalba nedaro žalingo poveikio prekybos sąlygoms taip, kad prieštarautų bendram interesui.

*Taikytinas teisinis pagrindas*

(52) Komisija įvertino priemones, kurios yra nauja pagalba, ir visą restruktūrizavimo planą pagal galiojančias gaires dėl valstybės teikiamos įmonių sanavimo ir restruktūrizavimo pagalbos. Dabar taikomos gairės įsigaliojo 2004 m. spalio 10 d.

(53) Kaip nurodyta Komisijos sprendime pradėti oficialią tyrimo procedūrą, siekiant nustatyti naujos restruktūrizavimo pagalbos suderinamumą su bendrąja rinka, į restruktūrizavimą reikia žiūrėti kaip į visumą. Turi būti atsižvelgta į visas pagalbos priemones, o ne tik į naujai suteiktą pagalbą, kad būtų galima nustatyti, ar įgyvendinus restruktūrizavimo planą bus atkurtas gyvybingumas, ar pagalba apribota iki būtino minimumo, taip pat parinkti atitinkamas kompensuojamąsias priemones.

*Bendrovės atitiktis reikalavimams, taikomiems suteikiant pagalbą*

(54) Kadangi *ŚREM* 2005 m. gavo 3,9 mln. PLN pelno, Komisijai kilo abejonių, ar bendrovė gali būti laikoma sunkumų patiriančia įmone pagal 2004 m. gaires ir todėl – ar jai galėjo būti skirta restruktūrizavimo pagalba. Tokios abejonės pirmiausia kilo dėl to, kad nebuvo informacijos apie restruktūrizavimo laikotarpio pradžią. Todėl Komisija negalėjo tiksliai nustatyti laiko, kurio atžvilgiu turi būti įvertinta *ŚREM* atitiktis reikalavimams, taikomiems suteikiant pagalbą. Lenkijos institucijos paaiškino, kad restruktūrizavimo laikotarpis prasidėjo 2003 m., todėl grynasis pelnas, kurį *ŚREM* gavo 2005 m., turi būti laikomas ženklu, kad vykstant restruktūrizavimo procesui buvo atkurtas įmonės gyvybingumas.

(55) Komisija mano, kad 2003 m., pradiniu restruktūrizavimo laikotarpiu, bendrovė buvo sunkumų patirianti įmonė pagal apibrėžtį, pateiktą 2004 m. gairių 9 ir tolesniuose punktuose, todėl atitiko reikalavimus, taikomus suteikiant pagalbą.

*Gyvybingumo atkūrimas*

(56) 2004 m. gairėse nurodyta, kad „*Restruktūrizavimo planas, kuris turi būti sudaromas kuo trumpesniam laikotarpiui, per pagrįstai nustatytos trukmės laiką, remiantis realiomis prielaidomis apie būsimas veiklos sąlygas, turi atkurti įmonės ilgalaikį gyvybingumą.* […] *Įmonės gyvybingumas turi būti didinamas daugiausiai pasinaudojant restruktūrizavimo plane nurodytomis vidaus priemonėmis* […]“.

(57) Pirmasis ir pagrindinis sunkumas, su kuriuo susidūrė *ŚREM*, buvo gana didelis jos įsiskolinimas. Komisija mano, kad finansinis restruktūrizavimas užbaigtas.

(58) Bendrovė jau nepatiria likvidumo sunkumų ir visus esamus mokestinius įsipareigojimus įvykdo laiku.

(59) Sprendime pradėti oficialią tyrimo procedūrą Komisija išreiškė abejonių dėl to, ar didelės restruktūrizavimo dalies nesudarė finansinis restruktūrizavimas, ir ar pramoninis restruktūrizavimas buvo pakankamas. Pastabose, pateiktose po to, kai buvo priimtas sprendimas pradėti oficialią tyrimo procedūrą, Lenkijos institucijos pateikė pakankamų įrodymų, kad įrenginių modernizavimas ir gamybos perorientavimas buvo įgyvendintas pakankamu mastu.

(60) Sprendime pradėti oficialią tyrimo procedūrą Komisija išreiškė abejonių dėl perspektyvų rasti privatų investuotoją. Tačiau bendrovei pavyko įtikinti privačią įmonę investuoti į ją, dėl to padidėjo bendrovės patikimumas rinkoje.

(61) Iš daugumos finansinės analizės rodiklių matyti, kad restruktūrizuotos bendrovės būklė dabar yra geresnė, nes padidėjo jos likvidumas, mokumas ir pelningumas.

(62) Remdamasi tuo Komisija konstatuoja, kad jos abejonės dėl to, ar įgyvendinus restruktūrizavimo planą bus atkurtas gyvybingumas, yra išsklaidytos.

*Nepagrįstų konkurencijos iškraipymų vengimas*

(63) Komisijai kilo abejonių dėl to, ar restruktūrizavimo pagalba negalėjo nepagrįstai iškraipyti konkurencijos. Lenkija turėjo įtikinti, kad pramoninei armatūrai skirtų ketaus liejinių gamybos sumažinimas 50 % ir ketaus liejinių, skirtų vėjo jėgainėms, gamybos nutraukimas yra tikrai kompensuojamosios priemonės, ir tai buvo padaryta ne dėl išorinių priežasčių, pavyzdžiui, todėl, kad sumažėjo paklausa arba bendrovė negalėjo konkuruoti rinkose, kuriose ji veikia, ir todėl tai nėra veiksmai, būtini gyvybingumui atkurti.

(64) Lenkijos valdžios institucijos teigė, kad abiejose gamybos šakose yra perspektyvų gauti pelno. Taip pat Lenkijos institucijos nurodė, kad *ŚREM* turimos techninės galimybės leidžia gaminti produkciją tokiais kiekiais kaip ir prieš restruktūrizavimą. Bendrovė įsipareigojo sumažinti pramoninei armatūrai skirtų ketaus liejinių gamybą 50 % ir visiškai nutraukti ketaus liejinių, skirtų vėjo jėgainėms, gamybą. Todėl Komisija mano, kad tai gali būti laikoma kompensuojamosiomis priemonėmis, o ne tiesiog veiksmais, būtinais *ŚREM* gyvybingumui atkurti.

*Pagalbos sumažinimas iki būtino minimumo*

(65) Lenkijos institucijos pateikė daug išsamios informacijos apie sumas, kurios laikomos savuoju įnašu į restruktūrizavimo išlaidas.

(66) Komisijai neprivalu formuoti savo pozicijos dėl to, ar 31 punkte išvardytas priemones galima laikyti savuoju įnašu į restruktūrizavimo išlaidas; tačiau Komisija mano, kad priemonės, išvardytos 30 punkte, gali būti laikomos savuoju įnašu.

(67) Apibendrinant, jei kalbama apie restruktūrizavimo finansavimo šaltinius, tai 23,7 mln. PLN galima laikyti įnašu į restruktūrizavimo išlaidas, įdėtu iš savųjų išteklių arba lėšų, kurios gautos iš išorinių šaltinių, tačiau nėra valstybės pagalba. Bendrosios restruktūrizavimo išlaidos, įskaitant išlaidas, patirtas prieš įstojimą į ES, yra 43,6 mln. PLN. Taigi savasis įnašas sudaro 54 % bendrųjų restruktūrizavimo išlaidų.

(68) 2004 m. gairėse nustatyta, kad savasis įnašas į restruktūrizavimo išlaidas turi būti ne mažesnis kaip 50 %. Todėl Komisija konstatuoja, kad savasis įnašas yra reikšmingas, o pagal pateiktą informaciją valstybės pagalba buvo apribota iki būtino minimumo.

(69) Be to, pagalbos gavėja veikia Stalova Volėje, esančioje regione, kuriam gali būti skiriama pagalba pagal EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies a punktą. Šis kriterijus vienareikšmiškai laikomas papildomu veiksniu, lemiančiu pagalbos suderinamumą su bendrąja rinka (žr. 2004 m. gairių 56 punktą).

**IŠVADOS**

(70) Komisija konstatuoja, kad Lenkija suteikė minėtą pagalbą nesilaikydama teisės aktų, pažeisdama EB sutarties 88 straipsnio 3 dalies nuostatas. Tačiau Komisija mano, kad valstybės pagalba yra suderinama su bendrąja rinka.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

*1 straipsnis*

Iki 43,6 mln. PLN sumos valstybės pagalba, kurią Lenkija suteikė *ŚREM*, yra suderinama su bendrąja rinka pagal EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą.

*2 straipsnis*

Šis sprendimas skirtas Lenkijos Respublikai.

Priimta Briuselyje 2008 m. gruodžio 10 d.

*Komisijos vardu*

Neelie KROES

*Komisijos narė*